

André Gounelle, *Parler du Christ (Beszélni Krisztusról)**, Van Dieren, Párizs 2003. 152 oldal.

Íme egy jelentős könyv, amely André Gounelle munkásságában és vallásos gondolatiságában igazi mérföldkőnek számít. A mű figyelemre méltó összefoglalást nyújt Jézus Krisztus-voltának elnevezéséről és értelméről, a Keresztről és a feltámadásról, a humánus és példamutató Krisztusban kiteljesedett igaz emberről, a Jézus történetiségére vonatkozó kérdésekről. Mindenekelőtt a könyv 6. fejezetét – *Krisztus a vallások fényében* – olvassuk majd a legszívesebben és ugyanakkor a felfedezés örömeivel. Itt ugyanis A. Gounelle az általa igen jól ismert és kivételes nevelő erővel ható tipológiák szerint mutatja be rendre a muzulmán jellegű, azután (a szerző által leginkább kedvelt) buddhista, majd a hinduista, végül pedig a hős alakjától uralt regényes típusú krisztológiát. Meggyőződése, hogy a klasszikus tanok többsége (mint amilyen a szentháromság, Krisztus kettős természete, a helyettesítő vezeklés) a hívő ember számára leggyakrabban úgy jelentkezik, mint “teher és akadály”; ennél fogva nem ezek újjáértelmezése és mesterséges “megfiatalítása” a cél, hanem sokkal inkább olyan lehetőségek keresése, amelyek a hagyományos tanok alternatíváit hoznák magukkal. Ha mélységesen hiszi, hogy Jézus a Krisztus, ha Őbenne látja “a legdöntőbb eseményt, a legfontosabb cselekedetet, Isten legmeghatározóbb beavatkozását az emberiség történetébe”, akkor nem kevésbé igaz, hogy számára a “krisztus” másutt nyilvánul meg mint Jézusban, azaz oly módon, mint isteni, cselekvő és alkotó erő, amely a világban és bennünk munkálkodik. Kivételesen személyes hangvételű bevezető soraiban André Gounelle így egyszerre támadja a kereszténység kizáró és kizárólagos jellegét, miszerint Isten csak Jézusban nyilvánulna meg (e kérdéstről kivonatot olvashatunk az *Évangile et Liberté* jelen számának 6. oldalán). Meglehet, ez a könyv André Gounelle eddigi legkiteljesedettebb kötete.

---

* Megjelent az *Évangile et Liberté* 2004 januári számában. Farkas Júlia fordítása.

Eszmék – Gondolatok

Csak akkor uralkodj, ha előbb megtanultál engedelmeskedni. *(Szolón)*

Példa nélkül semmit sem lehet helyesen tanítani vagy tanulni. *(Columella)*

A gyermeknevelés veszélyes dolog: ha sikerül, rengeteg küzdelem és gond az ára; ha nem sikerül, fölülmúlhatatlan a fájdalom. *(Démokritosz)*

Ha olyan szerepet vállalsz, amely az erődöt meghaladja, kudarcot vallasz benne, és még azt is elszalasztod, amit képes lettél volna betölteni. *(Epiktétosz)*

Az élet inkább birkózáshoz, mint tánchoz hasonlít, mert felkészülten, sőt rendíthetetlenül kell állnunk minden eshetőséggel, a váratlannal szemben is. *(Marcus Aurelius)*

Amikor *Arisztipposzt* megkérdezték, hogy mit kell tanulniok a jóra való gyermekeknek, így válaszolt: „Azt, aminek majd hasznát veszik, ha férfiak lesznek.” *(Diogenész Laertiosz)*

Nem akar ki képes ám arra, hogy az embereket, illetve azt, akit rábíztak, jó erkölcsökre nevelje; s ha egyáltalában valaki, akkor csak az lehet erre képes, aki ért is hozzá, éppúgy, mint az orvostudományban s minden egyéb foglalkozásban... *(Arisztotelész)*

Egy fecsegő fiatalembernek a sztoikus *Zénon* a következőt mondta: „Azért van két fülünk és egy szánk, hogy többet hallgassunk, mint beszéljünk.” *(Diogenész Laertiosz)*

„... tudod-e..., hogy a kezdet a legfontosabb, általában is, de különösen a fiatal és zsenge lényeknél? Hiszen leginkább ilyenkor lehet őket formálni, s ilyenkor vésődik beléjük az a forma, amelyet bennük kialakítani akarunk. (...) az ifjú elme nem képes megítélni, hogy minek van rejtett értelme, minek nincs, hanem amit ilyen zsenge korban befogad, az rendszerint kitörölhetetlenné és megmáshíthatatlanná lesz benne. Ezért bizonyára mindennél fontosabbnak kell tartanunk, hogy az első mesék, amelyeket hall, az erény szempontjából a legtanulságosabbak legyenek.” *(Platón)*

A szabad elhatározás erősebb kötelék minden kényszernél, s ezt az ifjakba a nevelésnek kell beoltania. *(Plutarkhosz)*